

یکی محسن

مُصَنِّعَتَه

بديعی تورگیلک

۱

نور کلامه مریخی زرد — اسکی تورکار —

ده بديعی ذوق چوق پوسکیدی . طور فاندە
کشف ایدیان سرسری هیکلر ، هیجده یونان
هیکلردن اشاعی دکدر ، طولونیلره آشیدیلرک ،
ساجوق بورکاریک ، خوازدم تورکاریک ،
ایباخیلرک ، نیوریلرک ، غنایلرک ، آق قوبونلی
و قارا قوبونلو تورکاریک ، مصرده ، عراقده ،
سوریهدە ، آنادولوده ، ایرانده ، تورکستانده
هنده ، افغانستانده مایدیلری جامیلر ، سرایلر ، تزیلر ،
کورولر ، چشملر دنیاک اڭ کوزمل اترلری
تشکیل ایدر .

غاستون ریشار ، تورکن قیریلرک بر خارقه
نوعدن اولهق یاقیدلری نفیس خالیلردن بحث
ایدرکن ، میخایلوک شوسوزلری نقل ایدیور :
« هیج بر آتە ، هیج برمودله ، کنیک مامیتده
هیج بر تحصیل و تربیه مالک اولایان تورکن
قیزیک ، ناقابل تقلید تشلرله مریخی چوق نفیس
خالیلر وجوده کتیره بیلیمسی ، آتقی بر صنعت
سوق طبعیمینه مالک اولمسیله ایضاح اولنه یایر .
تورک ماییلرله خلق شعرلرک اوزملائیده ،
تورکارک بدیمات ساهه منده بوبوک بر قابلیته
مالک اولدیلری کوستریر . فقط یازیکه قابلیتی ،
اورویانی رتبه نیدن محروم قالشدر . بوته یی ده
گوردکن سوکار ، هیج شه پودرکه استقلاده ده
اڭ پوسک صنعتلردن بری اولاجقدر .

۲

می زرد — اسکی تورکارک وزنی ، هه
وزنی ایدی . محمود کاشغری اغتندمی تورکیجه
شعرلر ، هه هه وزندده . صوکرالی ،
چغتای و غنایی شاعرلری تقلیده واسطه یی بیلردن
عروض وزنی آلدیلر . تورکستانده نوایی ، آنادولیده
احدیشا عروض وزنی پوسکتیلر . سرایلر بوزنی
قییت وریورلری . فقط ، خلق ، عروض وزنی

قبول ایتدی . بوسوزله ، آکاشیلیدی که ملی
وزنلر ، خالق اسکیدن بری قولانقده اولدیی
وزنلرله ، صوکرادق قبول ایدمیلدی وزنلر
منحصردر . خالق خوشلاتادیی وزنلر ، هه
طرزنده اولمسیله ، ملی وزنلر سایلهماز .

۳

ادیاتیزک محبت و سزندی — تورکیلکه
کوره ، ادیانیز پوسکله یامک ایچون ، ایکی
صنعت موزمنده تربیه کورمک مجبورینده :
بو موزملردن برنجیسی خلق ادیبانی ،
ایکنجیسی غرب ادیبانلر . تورکی شاعرلر و ادیبلر
بر طرفدن خلق بدیمه لری ، دیگر چیتدن غرب
شهرکارلری مودل انجاذ ایتیلر . تورک ادیبانی
بویاچی چراقق دورنی یکیمه دن ، نعلی ، نهد
متکلم بر مامیت آلهماز . دیلک ادیانیز بر طرفدن
(خلقه دوعرو) ، دیگر چیتدن (غرب دوعرو) ،
کیتک اضطرارنده .

خلق ادیبانی نکی شیلردن ؟ اولاً ، ماصا .
لار ، فقرلر ، افسانلر ، منقولر ، اسطورلر ،
ثانیاً ضرب شلر ، بیلجهلر ، ثانیاً ماییلر ، قوشلر ،
دستانلر ، لاهیلر ، زابا دده دوقود کتایی ،
عاشق کرم ، شاه اسماعیل ، کور اوغلی کی حکایه
لرله چتکنامه لر ، خامساً بونس ایمره ، قابوسیز ،
قاراجه اوغلان ، دردلی کی تکیه وساز شاعرلری ،
سادساً قره کوز و نصرالدین خوجا کی جانی
ادیاتلر .

ادیاتلر موده لاردن نعدر چوق فیض آلمسه
اوقادار اوق چ تحریر ایدلش اولور .
ادیاتیزک ایکنجی نوع موده لاری ده هومرله
ویرزبلدن باشلایان بوتون فلاسقلردن ، یی باشلایان
برمی ادبیات ایچون اڭ کوزک اوزنکر فلاسقی
ادیاتلر بدیمه لیدر . تورک ادیبانی ، فلاسقلرک
بوتون بديعی رحیقلری مص ایديوب بتریمه دن
رومانیکلره ودها صوکرکی مکشله راکتایمایدیر .
چونکه کتج ملنلر ، مقکودملری ، قهرمانقلری
اعلا ایدن برادیانه حناجدیلر . فلاسقی ادیبانلر ،
عومیتیه بو مقصدی تأمین ایدمک مامیتده .
صوک زمانده ، فرانسه ده ، کتجک مککودملره
دوعرو بری ره ویرمک ایچون ، یکی قلاسیکلر
مکتبک تأسیس ایتمسیده ، فلاسقی ادیبانک

بر تورلو آکایه مادی . بوسیله خلق شاعرلری
اسی هه وزنله شعرلر سوله مکده دوام ایتیلر .
احمدیسوی ، بونس ایمره ، قابوسیز کی تکیه
شاعرلری عاشق عمر ، دردلی ، قاراجه اوغلان
کی ساز شاعرلری هه وزنه صادق قالیلر .
تورکیلک ظهور ایتدی زمان . عروض وزنله
هه وزنی یان یانه دوریوردی . کویا برنجیسی
خواسک ، ایکنجیسی عوامک ترنج آتلی ایدی .
تورکیلک ، اسلدمک ایکیلک نهایت برکن ،
وزندمی بویکیلکه ده لاقیده قلامازی . خصوصیه
ترکیبی لسان عروض وزندن ، عروض وزنی ده
ترکیبی لساندن آریلادی ایچون ، بویا غنایی
مؤسسهمی حقتده عینی حکمی ویرمک لازمدی .
بنا علیه ، تورکیلر ، ترکیبی لسانله برابر ،
عروض وزنی ده ملی ادیانیزدن قوغقه قارادریلر .
ساده لسان ، عروض وزنه یک ایتیمایوردی .
حال بوک ، هه وزنله ساده لسان آراسند صمیمی
بر افراتی واردی . سرایک امانه زحماً خلق
ساده تورکیه ایل هه وزنی ، ایکی قیبتلی طلسم
کی ، سینه منده مافلاماشدی . بوسیله ، تورکیلر
بونلری بولقده کوچک چکمدیلر .

بوشکه برابر هه وزنی ، بعض شاعرلر مریخی
یا کش بولمه سوق ایتدی . بونلردن برنجیسی
فرانسزلرک هه وزنلری تقلیده قالدیلر ، مثلاً
فرانسزلرک (آلساندین) دیکاری (۶ + ۶)
وزندده شعرلر یازیلر . بوشلر ، خلق خوشنه
ایتمه دی . چونکه ، خلق هه وزنک آتقی
بعض شکلردن ذوق آیلورلری . ملی وزنلر ،
خلق طرفدن قولایلان بوعود و معین وزنلر
منحصردر . خلق وزنلری آراسنده (۶ + ۶)
شکی بوقدره بونک برنه (۶ + ۶) وزنی وادرد .
تجربه ایل آکاشیلیدی که ، تورک خلق بوسوکی
وزندن چوق خوشلاتیور . بونجربه عینی زمانده
باشقه ملتلردن وزن آیتیمایه جی قاعده منی ده
میدانه آتدی . بوسوزله ، زردکی هه وزنی
طرفدارانی ، باشقه لسانلره عائد هه وزنلری
تقلید دیمک اولادی و تورک خلقته مخصوص هه
وزنلری احیادن عارت بولندی تین ایتدی .
هه وزنی یا کلتش بولک کونورن شاعرلردن
برقمیده بی وزنلر ایجاده قالدیلر . بونلرک
یوقدن وار ایتدی و وزنلردن بر چوغنی خلق

بوتزیوی رولنی اثبات ایدن جانی بردیلدر .
مع مافیه ، بزرگنک ابتدایک کز فلاسفریه
قیت ویرمک ، (رومانیزم) ک فیضنده بوس
بونون محروم قالمایز . چونکه رومانیزمک
اساسی خلق ادبیاتلریدر . اورپادک بونون
رومانیزم حرکتری ، خلقه دوقرو کیتک ،
خلق ماصالارنی و دستاتلرنی مودل اتخاذ
ایتمک باشلاشد . دیک بز ، ادبیاتک تحریک
و تهنیتی ییلارکن (کلاسیسیم) و (رومانیزم)
دورلری برار یاشماش اولمه . احوالده غرب
ادیاتی روحوله مه چالیشکری غرب روما-
نیکارنیک خلق ادبیاتلرندن ناسل استفاده
ایتمکرنی آد کلامه چالیشمایز . ادبیاتک غرب
مخلولری مؤسسه کیمه چی چیرالمده (ملی
ادیاتک تهنیتی) دیه ییلر .

بواقده لردن آکلاشدکی ملی ادبیات ،
(تحریک) (تهنیت) نامری ویران ایی
تربیه دورمستدن یکمکن صوکرا ، هم ملی همه
آوروپائی ر ادبیات حانه کیمه جکدر .

ملی ادبیاتک تاسیسی خصوصده تورک
اوجاقلرنیک دیو ک برول و اردر . تورک اوجاقلری ،
صحنه لرنده ، خلق تاتاروسی اولان (قازاکوز)
ایله (اورته اوبونی) ق آزارسه کوستمدرک
جالاندر یامایدر . ماصال ماصال سولته ک
مداحله تقلید یامایدرق ، سازشاعرله دستاتلر
قوشمه ، ماتیل اوقوتلر ق ملی ادبیات جانی
برسونده مامه کوسره ییلر . دده قوقود ، بوس
ایزده ، قابوسز آبدال ، دردلی ، مرجه اوغلان عاتق
هم ، کوهری کبی خلق شاعرلری و نصرالرین
خوجا ، قازاکوز ، ایغلی چاوش ، بکری مصاعلی
کی خلق تهنیتی شخصی کیمه شخصیتلر
بولرک خاطرلری ادا مه چالیشایدلر . خلق
ادیاتنه عاتق کتابلرله شفاهی عنعنلری طویلابوب
خلق کیتبخانه لری وجوده کتیرمک ده تورک اوجاقلرنیک
وظیفه لرندن بورد .

ملی موسیقی — آوروپا موسیقی کیمه دن
اول ، مملکتیزده ایکی موسیقی واردی :
بونوردن بری قازاق طرفندن برزاسدن آنان
شرق موسیقی ، دیکری اسی تورک موسیقیسک
دوای اولان (خلق مودیلری) دن عیارندی .
شرق موسیقی ده ، غرب موسیقی کی
اسی یونان موسیقیندن دوغمشدی . اسی
یونانیلر ، خلق مودیلرنده یونان تام وایزم
سیلری کالی کوزمه بوزک ، بونزه دتده ،
سکیزده بر ، اون آلتیده برسیلری علاوه
ایتمش و بوسوک کیمه (چه رک سالر)
نامی ویرمشلری . چه رک سلسله طبعی دکادی ،
صنعدی . بوندن دولایدرک هیچ بر ملنک
خلق مودیلرنده چه رک سلسله تصادف ایلمز .
بنام علیه ، یونان موسیقی غیر طبیعی سلسله

استاد ایدن برصنی موسیقی ایدی . بوندن باشقه ،
حیاتده کشفاتی اولمادی حالده ، یونان موسیقینده
عینی مودلیک تکررندن عبارت اولان اوزنجی
برکنسناق واردی .

قرون وسطا اورپاسینده تشکیلی ایدن (اوپرا)
مؤسسه سی ، یونان موسیقینده کی یونانی تشعیه
ازاله ایتدی . چه رک سلسله ، اوپرا اوپرا بوردی .
بوندن باشقه ، اوپرا بسته کارلری و اوپوچیلری
خالقن اولدقلری ایچون چه رک سلسلری برتولو
آکلا یامایورلری . بوسیلرک تأثیرله ، غرب
اوپراسی ، غرب موسیقیندن چه رک سلسلری
ملر ایتدی . عینی زمانده ، اوپرا ، دوقورلک ،
هیجانلرک ، احتیاضلرک توالیسندن عبارت
بولونمیشدن ، (آرمونی) بی علاوه ایدمک ،
غرب موسیقیسی یکسلفقنده قورتاردی .
ایشته ، یونانی یکیک مملکتلر غرب موسیقینک
دوغممه سبب اولدی .

همه موسیقینه کلمه بونامیه اسی حالده
قالدی . طرفدن چه رک سلسلری محافظه ایدیلوردی ،
دیکر جهتدن آزموئیدن حالا محروم بولویوردی .
قازاق طرفندن عرقیمه قل اولونمیشدن صوکرا
بوخته موسیقی سیریلرک غنیمه کیمه ، غنایلیجه ده
نقل اولونمیشلری . دیکر طرفدن اورتودوکس
وازمی ، کلدانی ، سریانی کلسلری ایله یاهودی
خالقانه سیده بوسیقی برزاسدن آتشدی .
غنائی مملکتنده ، بونون غنائی عنصرلری
برزاسدن بریکانه مؤسسه اولدیی ایچون ، بوکا
(غنائی اتحاد عناصر موسیقی) نامی ویرمک ده
کرچکدن چوق مناسبدی .

بوکون ، ایشته ، شواج موسیقینک
قارشینده یز : شرق موسیقی ، غرب موسیقینک
خلق موسیقی .

غیا بونوردن هانکسی ، بزم ایچون ملیدر ؟
شرق موسیقینک هم خسته ، همده غیر ملی اولدیی
کوردک . خلق موسیقینی حرمتک ، غرب
موسیقیسده بی مدیتیزمک موسیقیلری اولدیی
ایچون ، هر ایکسده بزه یانلیجی دکادر . احوالده ،
ملی موسیقین ، مملکتیزده کی خلق موسیقیه
غرب موسیقینک امتزاجندن دوقه بقدر . خلق
موسیقیز ، بزه بر چوق مودیلر ویرمشد .
بولری طویلاز و غرب موسیقینی سولتجه
(آرمونیزه) ایدرک هم ملی ، همده آوروپائی
بر موسیقی به مالک اولورز . بو وظیفه یی ایفا
ایده جک اولانلر آرتسده تورک اوجاقلرنیک موسیقی
هیتلرده اخلدر . ایشته تورکچیلرک موسیقی
ساحمندن بروغرای اساس اعتبارله بوندن
عبارت اولوب ، بوندن اوتومی ملی موسیقارلر
دانددر .

سار صنفنرمنز — سار صنفنرمنز نامیه
خلق طرفندن وجوده کتیریله کارلری ایچون ،

بسی مجموعه
نامیه ملیدر . رقص ، معماری ، خاشاقلق ،
رسالق ، حسن خط ، مارا قوزاق ، دیمیرجیک ،
چیتچیک ، یوایجیق ، چوالماتی ، خایلیجاق ،
کایچیک و سار و سار و سار کی . غنائی خواصی
بنده تعلق ایدن ، یاخود ال واسطه سیه ییلان
بواشیلری عامیانه تعلق ایتدی ایچون ، عوامه
بیراشقرد . بنام علیه تورکچیک بوسمترلک همی
نغمه شد . فقط ، مع التأسف ، بوسمترلر
تنظیمات دورندن اعتباراً ، ملی اقتصاده اهمیت
ویرمکده (آدام ایسمتک) (بیر فیکر یاسینلر)
(بیر فیکر کیمسینلر) دستورنه اشاع ایدیلدی
بوندن بزمندرس اولدیلر . تورکچیلرک وظیفه سی ،
شیمیدی بولری یکیدن عامیانه چالیشقرد . بر
طرفدن اولد و لایم تهنیت بر اولد و لایم کیمه
آمالی یز . فقط ، دیکر جهتدن ملی دیماجیزک
خزینلری اولان بوکوزمل صنعتلر سیه مودل
بوس بونون قاجیر مامه چالیشمایز . بوی یایلیک
ایچون ابتدا ، بوسمترلرک محصللارنی ملی موزلر ده
طویلابوب تهنیت اتمک ، صوکرا ده بونزه دائر
دیتلری ، اعمال طرفلری طویلابوب اکر مده رک
کتابلرله مجموعه لرنه اشاع لازمدر . اکیصوکرا ده ،
بوسمترلر یکید ، ایا ایدمک ملی صنعتکارلری
پیشدمرک اقتضا ایدر .

مثلا ، عمومیتله کورک بویاردن مرکب ولان
ملی یوایجیلر بوس بونون سونمک اوزرددر .
شیمیدی آکادولیده یایلیقه . بولونان خایلیله کلمیلر
یادای غیر نامت اورپا یویارلرله یاخود آلمانلرک نامت ،
فقط معدنی اولان بویارلرله یوانقده در . غیر نامت
بویارلر آرت زمانده بوزلدقلری و آلمان بویارلر ده
بالاقلقیه ملی ذوقره اویغون کلدکلری ایچون ،
هر ایکسده ملی صنعتلر ایچون مضردلر . منسو-
جانه غیر ملی الاله ترسیم اولونان یکی نقشلر ده
ملی ذوقره اویابور . احوالده ، مملکتیزده کی
صنعتکارلری بوکی انحراطره نهایت ویرمکده ، ملی
صنعتده رجوع ایتمک دعوت ایلده یز . بوخصو-
صده تورک اوجاقلری غایت اهمیتلی برول
اویانه ییلر .

۶

ملی ذوقره — تهنیت اولمیش ذوقره — هر
متمده کورده لک تلقینی باشقده . برملک کوزمل
کوردکی شلری ، دیکر لک چیرکین کورد ،
بوسورده ، (ذوق) (ملی) اولمیش لازم
بر الحقیقه ، هر ملنک ، بر ذوق کورد .
اکر ، برملک ، ملی ذوقندن اوزاق دوشمشه ،
صنعت ساحمندن یایلیغی شیلر ، هب عادی
تقلیدلردن عبارت قالیر . شاعرله ، شیلری بوکا
مثالدر . چونکه اولر ، ملی ذوق نامیه غائب
ایتمشلری . یازدقیری شیلر یا جم تقلیدلرندن
ویاخود فرانسیز تقلیدلرندن عبارتدی . احوالده

بدیاند یوئیک استیمن برکت ، اول اسرده ملی ذوقی بولمه چالیماید . ملی ذوق بولما ایچون خلقه دوغروئیکه ، خلقی صنعتلرین اوزون اوزادی بدیی برتیه آلتی لازم اولدینی آکلادی . فقط ، حقیق صنعتکار اوله ییک ایچون بودیی برتیه آلتیش اولاق کافی دکلدر . حقیق صنعتکار اوله ییک ایچون ، کوزل صنعتلرک بین الملل اوستاری اولان صنعت داهیلرین ذوق درسی ، ذوق تربیه آلتی ده لازمدیر . بین الملل دهارلن آلتان بویضلی تربیه (تهذب) نامی وریلیر .

کورولورکه حقیق برصننه مالک اوله ییلمه ایچون ، صنعتلرک اولان تحریکی ، ثانیاً تهذیبی لازم کلبور . بوسئوری جانی برمال ایلیمه ضمیمه ایدیم . «ایتالیانک رونسانس دورئیمکی صنعتکارلری ، بالخاصه رساملره هیکتارلر ، آسی یونان - لاتین صنعتکارلرینک داهیانلر ازلرینه حیران اولشلر . دی . زرا ، بوتلر : ونوسلرک ، مینروارک ، آپولونلرک ، بوهیکلری تهکنیکه کی کلاک صوگ درجه سنه اولاشمشدی .

رونسانس صنعتکارلری بوتهکنیتی بویوک امکارله اوکرندیلر . فقط ، آسی یونان - لاتین اثرلری عینله تقلیده یاتمه دیلر . چونکه خلق آرقا اساطیرکی شخصیلر هییج برقیته وریلوردی . رونسانس دورئیمک خلقه کوره قادیلر آراشدند دنیا کوزلی آتئی حضرت مرم اولاییلیدی . اثرکار آراشدند دنیا کوزلی آتئی حضرت عیسا ایدی . حقیق صنعتک وظیفه سی ایه باشقه ملتلرک یاخود باشقه دورلرک بدیی مفکوردلری ترسیم ایتمک دکلدر . حقیق صنعت ، آراشدند بولندینی ملتلرک وایچنده بولندینی دورک بدیی مفکوره لرلی تصویره چالیشقدیر ، ایشته (میکل آنژ) (دافال) کی رونسانس صنعتکارلری بوقطعلری دوشونه کور دوغروبولدیلر : حضرت مریمه ونوسک تهکنیک کوزله ملتی وریلیر . حضرت عیسا ده آپولونک جسمانی کوزله ملتی اعاده ایتدیلر . دیگر عزیزلرده بواستایرکی کوزملارکدن بخش ایتدیلر . بواکی عصرک : بین الملل تهذیبه حرکت برلشه سندن بویوک بر صنعت وجوده کادی . ایشته کوزله صنعتلر تاریخنده (رونسانس صنعتی) نامی وریلن بودر . قاتولیک کلیسه سی بویکله رسلری قبول ایدمک عاداتلارینه برموده شکلی ویردی . حال بوکه یزاسک و عموم شرک اورتودوکس کلیسه لری ، مقدس تصویرلری ، یونان - لاتین مودلارینه یکنرنگه چالیشمایدلر - سامیلردن آلدولری قبا اورتونکرک مشابه رسورتمه سیده دوام ایتدیلر . بوسبیلله ، اورتودوکس ملتلرک صنعتی تهذیبدن محروم قالدی .

رونسانسندن سوکرا ، اورویا مهر ملت ، بدیی حیانتلک انکشاف آتنده هب بویه حرکت ایشدی . شکسیر ، روسو ، کوته کی رومانیکلر

داهیلر ، هم خلق تربیه آلتلر . همده آسی یونان - لاتین تهکنیکلری تحمیل ایشلردی . بوسایه ده ، هریری کندی ملتی ایچون ، هم ملی همده مشکل برادیات وجوده کتیدری . ایشته ، توریکیلرک بدیی پروغرایده بواصولرک تطبیقندن عبارتدر .

ضیا کورک آب

اجتماعیات

لوزان صلحی

«لوزانل» مجموعه سندن معروف فرانس عالی کوسته و لون ، «لوزان صلحی و مستقبل نتیجه لری» سروجله مهم بر مقاله نشر ائتشد . بو مقاله ک بزی علاقه دار ایدن بوتون افسامی درج ایدیور :

«متارک دئیری دنیا ک اهم حادثه سی شهبه سز لوزان صلحی در . بو ، انکتره ایچین معظم بر رؤیا ک صوکی و شرق ایچین اسلامی بر تمجد کوستر مکدر .

اوروپا ، بویوک حریده مغلوب اولان برملکینک رخسارک لوزانده صلح شرطلری قبول ایتدیر مکده اولدقارنی حیرته کوردی . لوزانده بالخاصه انکتره ایچین وخیم تبجملر وره جکدر . بصلح ، اوزون زمان انکتره ک شرقده کی حاکمیت خولیا سنی نحو ایتکده در .

حرب عمومی انکتره فی زیاده سبیلله بویوشمشدی . عراق ، فلسطین ، آلمان آفریقای ... انکلیز اشغالنه کچمشدی و بویوک بریتانیا ک شرقده ، کرک اوروپاده کی نفوذی هر کون توسع ایدیوردی . آسیانک مفتاحی اولان استانبول ده بواشغاللری تماملاق ایچین آلنه کچیرمک لازمدی . تورکیمینی اوروپادین طرد ایدمک استانبولی قوتسز بر دولته ضبط ایتدیرمک بونک تحقیقته کافی عد ایدیلوردی . انکتره ، بالاخره بو ضعیف ملت اوزرینه قولایقله قوللری اوزانه ییله کجادی . لوئید جورج بوالی یونانستان ووردی . بواشاده تورک اوندربه مرخص کوندر مشلردی . فقط سوکرادن لوزانده اوچ آتی تورکله مذاکرانه بولان ناظر بومرخصلری قبوله تنزل ییله ایتدی .

هیچ بر ملت قاطبی بوقدر قیقندن کور-

مهمشدر . یونانلیر سه انکلیز آلتونلرینک وانکلیز طولرینک مظاهرانه ازمیر و تورکیانک اوتنکی قسملری ضبط ایدمک استانبول اوزرینه یوروپه ک زمانی بکله دیلر . آقره جوارنده طاعلق اراضیه التجا ایش اولان تورک مقتور بر وضعیه دوچار اولدقاری ظن ایدلری . معافیه اولرک وضعیتی امیدسز دکلدی . ماهر قوماندانک دها و شجاعتی بو وضعیتی باشند باشند باشه دیکشبردی . عسکر و نهجرات اعتباریه دشمن اردوسندن دون بر اردو ایه ، او ازمیره بورودی . یونانلیری حقیق برانه ازمه اوغرانه رق صوگ تورک طولر اقرینه قدر هیچ بر دشمن نقری بر اقادی .

بویه خلق العاده نتیجه لرو برمن مظفر بیلر فایت نادر در .

تورکک نظرنده مغلوب اولان یونانستان دکل ، انکتره و برابرحده اوروپا ایدی .

هیچ برملکک تورکیا قارشی اردولر کوندر میه کجکی پک توبل بیان و صلحی عقدانک اوزره لوزانه کن تورک مرخصلری مظفرانه بیانده بولندیلر . و اونلرک ا ک قبول ایدیمه کچک مطالبی بیه قبول ایتک مجورنی حاصل اولدی . بوسورنه استانبولک اشغالی ، فاپتولاسیونلر ، اجنبی محکمهلری ، بورحرلک نادانل ، مکتبلر . . . کاملاً ترک ایدلدی .

انکتره ایچین کافی مقدارده (موفقیتمز hontense) اولان صلحک بوتون اسلام عالنده عکسی شایان دقت اولدی .

بومناسبتله لوئید جورج هر نه قادی : « بصلح انکتره ایچین اولدقه شرفسدر . تورک ، انکتره ک اوزون ددت حرب سنهی ایچنده آلدیمی هریشی یکیدن قزانلیر . یونانکتره ک خارجی سیاستدن سیلنر برلکدر . » دیکله دوغری برتقید سردا لیبورسده اُر کندیلنک اولدینی ایچین سوزنی هر کدن سوکرایه بر اقلیدی .

ایتالیان غرنهلری ده لوزان صلحی حقتده عینی فکرلری در میان ایتدیلر .

« ایده آنچوناله » غرنه سی : — غرب دولتری آز جوی تورکک اویکنده رجعت ایتدیلر . اورویا ودها دوغوسه ،